

Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Psykolog

Klager

FER sak: 34/17K

Dato: 25.04.18

**VEDR.: FAGETISK KLAGESAK
KLAGER:
INNKLAGET PSYKOLOG:**

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 08.08.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 23.04.18.

Bakgrunn for klagen

Klager er part i en foreldretvistsak og har møtt psykologen som det klages på i forbindelse med en sakkyndig rapport til tvistesaken. I FERs åpningsbrev oppsummeres klagen i en rekke punkter, gjengitt herunder.

- Psykologen truet klager med at han ikke ville få se barna sine igjen
- Psykologen påstod i første møte med klager at klager er en voldsutøver og har skyld i at ekteskapet ikke fungerte.
- Psykologen sovnet under samværsobservasjon.
- Psykologen etterkom ikke klagers ønske om tilstedeværelse av en tredjepart i møte mellom dem.
- Psykologen unnlot å gjengi fra det klager mener er viktige komparentkilder, som barnehage, klagers foreldre, naboer m.fl., i den sakkyndige rapporten.
- Psykologen var hånende og truende overfor klager i Tingretten

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i

Norsk Psykologforening, Kirkegata 2, Postboks 419 Sentrum, N-0103 Oslo
Org.nr. 970 168 419. Tlf. +47 23 10 31 30. Telefaks +47 22 42 42 92. E-post: npfpost@psykologforeningen.no
Bankgiro nr. 8380.08.71932. www.psykologforeningen.no

psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

Saksgang

- 08.08.17 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem
- 29.01.18 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
- 01.02.18 Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
- 19.02.18 FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
- 05.03.18 FER mottok kommentar fra klager.
- 11.03.18 FER mottok sluttkommentar fra innklagede psykolog.
- 23.04.18 FER sluttbehandlet saken.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

På bakgrunn av overnevnte klagepunkter valgte FER å be psykologen redegjøre for følgende deler av «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer (EPNP)»:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Selvbestemmelse

Psykologen sørger for å ivareta maksimal autonomi og selvbestemmelse for klienten, inkludert retten til å gå inn i og til å avslutte den profesjonelle relasjonen. I arbeid med barn, personer underlagt lovhemlet tvang eller i pressede akutte situasjoner kan, under hensyntagen til gjeldende lovgivning, frivillighetsprinsippet fravikes, men en samarbeidsrelasjon tilstrebes også her.

Når FER vedtok å utrede saken i forhold til *II.1 Respekt og Selvbestemmelse* handlet dette om klagers opplevelse av truende atferd, manglende anledning til å få ha med en tredjepart og påstanden om at psykologen skal ha sovnet under en samspillsobservasjon.

II. 4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Redelighet og tydelighet

Psykologen gir adekvate opplysninger om sine kvalifikasjoner, utdanning, erfaring, kompetanse og faglige tilknytning, og benytter bare de yrkesbetegnelser som utdanning, autorisasjon og stilling gir rett til.

Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås.

Psykologen informerer på forhånd om de økonomiske vilkårene og vurderer nøye de følger det kan få for den profesjonelle relasjonen dersom han/hun mottar gaver eller andre tjenester fra klienten.

Når FER vedtok å utrede saken i forhold til *II.4 Integritet og Redelighet og tydelighet* handlet dette om klagers opplevelse av at psykologen var forutinntatt før rapporten var ferdig, og klagers opplevelse av at psykologen var partisk.

Psykologens redegjørelse.

I sin redegjørelse beklager psykologen at klager har opplevd seg dårlig behandlet. Psykologen anmerker videre at hun vurderer å ikke være fritatt fra taushetsplikt overfor den andre parten i saken, barnets mor, og at redegjørelsen «begrenses følgelig av denne grunn». Psykologen presiserer deretter at det har vært to oppdrag i denne foreldretvistsaken, og at psykologens rollebytte fra «fokus på minnelig ordening» til «utredning/rapport» kan ha blitt for dårlig forstått av klager, og at dette kan ha bidratt til klagers negative opplevelse.

Psykologen reflekterer videre over påstanden om trusler. I tråd med mandatet om å finne en minnelig ordening erkjenner psykologen å ha «utfordret far slik at han kunne motta hjelp for det som for den sakkyndige fremstod som et aggresjonsproblem». Psykologen viser deretter til vurderinger og epikriser fra Alternativ til vold og DPS hvor det fremgår at klager ikke ønsket behandling for det angivelige aggresjonsproblemet og at han «føler seg presset til å komme hit etter anbefaling fra sakkyndig psykolog». Psykologen beskriver deretter at det er vanskelig å forstå at klager skal ha følt seg truet, men at klager i stedet ble utfordret av psykologen.

Psykologen bekrefter å ikke ha imøtekommet klagers ønske om å ha med en tredjepart, og begrunner dette i «kryssende hensyn» og «hensynet til taushetsplikten ift tredjeperson, som her er mor, var bakgrunnen for vurderingen». Psykologen opplyser at klager ble tilbudt at psykologen kunne ta opp samtalen på bånd.

Psykologen gjenkjenner ikke å ha sovnet under en samspillsobservasjon.

Når det gjelder klagepunktene om partiskhet og å ha vært forutinntatt, skriver psykologen at det er «svært forståelig at det kan oppleves som at den sakkyndige er på parti med den av foreldrene som får mest «medhold» av den sakkyndige». Psykologen tar likevel selvkritikk på at klager ikke ble grundig nok gjort kjent med overgangen fra det ene mandatet til det andre mandatet som handlet om en sakkyndig rapport.

Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Som svar på redegjørelsen skriver klager at psykologen har brutt Helsepersonelloven § 15 hva angår objektivitet. Han gjentar sine argumenter om truende atferd og opplever at psykologen gjemmer seg bak taushetsplikten for å unngå å fortelle sannheten. Klager beskriver at psykologens henvisning til klagers aggresjonsproblemer bekrefter psykologens forutinntatthet. Videre beskriver klager flere episoder med positivt samspill med barna som ble utelatt av psykologen i rapporten. Klager er svært fortvilet over prosessen og ber FER om å underkjenne psykologens arbeidsmetode og rapport.

Sluttkommentarer fra psykologen

Psykologen har ingen ytterligere kommentarer.

FERs vurdering og konklusjon

FER har i saken blitt tilsendt korrespondanse mellom klager og Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Her klages det på psykologens tjenesteutøvelse. Klager har også vedlagt flere brev som omhandler faglige spørsmål, som tilknytning mellom far og barna. FER tar ikke stilling til riktigheten av faglige vurderinger. Overnevnte korrespondanse og vedlegg er derfor ikke en del av beslutningsgrunnlaget til FER i denne saken.

II.1 Respekt og Selvbestemmelse

Det er ikke mulig for FER å ta stilling til de klagepunktene som handler om hva som er blitt sagt eller gjort i møtepunktene mellom klager og psykologen. Et slikt eksempel er når klager og psykologen har vidt ulik oppfattelse av at sistnevnte skal ha sovnet under samspillsobservasjon. FER har ikke noe grunnlag for å fastslå om dette har skjedd og kan derfor ta stilling til dette punktet.

Når det gjelder punktet som omhandler klagers ønske om å ta med en tredjepart, bekrefter psykologen å ikke ha imøtekommet dette. Psykologen begrunner dette faglig, og opplyser å ha tilbudt klager en annen løsning. FER vurderer ikke dette som brudd på de fagetiske prinsippene om selvbestemmelse.

Når det gjelder klagepunktet om at psykologen har vært truende, beskriver psykologen at klager ble «utfordret» på et antatt sensitivt tema, klagers påståtte aggresjonsproblem. FER forstår at det i denne forbindelse lett kan bli konfliktfyllt, da psykologen er i en særskilt maktposisjon overfor klager. En slik anmodning fra psykologen kan lett bli forstått som en trussel når psykologens vurdering av partene vil ha store personlige konsekvenser. Psykologen beskriver at overgangen fra det første mandatet og over til mandatet om å gjøre en sakkyndig rapport kan ha gjort det krevende for partene å forholde seg til psykologens rolle. FER har lest den sakkyndige rapporten og legger merke til at psykologens anmodning om å oppsøke behandling for aggresjonsproblemer er svært direkte. FER anmerker at psykologen bør være særlig bevisst sin rolle i slike saker og at psykologen med fordel kunne tatt hensyn til at det ble gjort en slik anmodning til klager før psykologen tok på seg det andre mandatet. FER vurderer imidlertid ikke at det er tilstrekkelig for å konkludere med brudd mot de fagetiske prinsippene om respekt og selvbestemmelse.

II.4 Integritet og Redelighet og tydelighet

Når det gjelder spørsmål om partiskhet viser psykologen til overgangen mellom de to mandatene som en mulig årsak til klagers negative opplevelser. Her tar psykologen selvkritikk for ikke å ha dobbeltsjekket klagers forståelse av prosessen. Det er fritt opp til partene å kreve en ny sakkyndig ved overgangen fra §61.1 til §61.3. FER finner ikke at psykologen har brutt EPNP på dette punktet.

Vedtak: **5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.**

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard